

УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІНСТИТУТ ЕКУМЕНІЧНИХ СТУДІЙ

**ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ
У СВІТЛІ ХРИСТІЯНСЬКОЇ ПЕДАГОГІКИ**

Магістерська робота

Студент: Робакова Олеся

Науковий керівник: Галина Сохань

Львів 2011

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1 Особистість як предмет науково-педагогічного дослідження.....	6
1.1 Поняття особистості у педагогіці і теології.....	6
1.2 Процес розвитку і формкування особистості у педагогіці.....	13
Розділ 2 Психолого-педагогічна характеристика формування особистості християнина.....	21
2.1 Етапи формування особистості християнина.....	21
2.2 Виховання дітей у поглядах християнських педагогів та отців Церкви....	33
2.3 Конспект уроку «Людина створена на образ і подобу Бога».....	52
Висновки.....	61
Додатки.....	65
Список використаної літератури.....	69

ВСТУП

Актуальність теми. «І створив Бог людину на свій образ, на Божий образ створив її, чоловіком і жінкою створив їх» (Бут. 2,7). Святе Письмо відкриває нам віковичну тайну появи людини на Землі. Із появою людини виникла «споконвічна проблема» самої людини. Християнська традиція, що переходить через Св. Августина і Св. Тому і доходить до наших часів, чітко представляє, що самоздійснення особистості є однією з цілей людської моралі.

Покликання людини значно перевищує виміри її земного буття, оскільки передбачає участь у житті самого Бога. На високість цього надприродного покликання вказує велич та надзвичайна вартість людського життя в його земній формі. Життя в часі є головною умовою, першим кроком і неодмінним складником суцільного та неподільного процесу людського існування. Цей процес беззастережно опромінений обітницею і відновлений даром Божого життя, яке виповнюється у вічності (Ів. 3, 1-2). Людський вік не є дійсністю «останньою», але «передостанньою», яку довірено нам берегти з почуттям відповідальності й удосконалювати в любові та жертвенній відданості Богу і ближнім.

Розмірковуючи над таємницею Відкуплення, Церква завжди з подивом усвідомлює цю вартість, вона відчувається покликаною проповідувати людям усіх часів «вість»: джерело непохитної надії та істинної радості для кожної історичної доби. Євангеліє любові Бога до людини, Євангеліє гідності особи, Євангеліє життя складають єдине і неподільне Євангеліє.

Отож, людина — перша і головна дорога Церкви (Блаженної пам'яті Іван Павло II). Слід зауважити, що дотримання християнських істин забезпечує досягнення гармонії у відносинах людини з собою, суспільством, природою.

Педагогіка особистості — нова сфера дослідження. Різні школи на кожному історичному етапі намагалися висунути свою концепцію людини. Проте у різних

концепціях природа людини не набула чітких і зрозумілих характеристик, а навпаки продовжувала знаходити ще більше запитань аж до сумнівів щодо існування такої природи.

Суть людини є в тому, що людина – істота розумна, людина – істота, яка має самосвідомість, людина – істота моральна і вільна. І свобода волі це одна із найголовніших властивостей людини. Особа, що складається з душі і тіла, визначає свій власний напрям розвитку. Повний розвиток особистості полягає в гармонійному розвитку того, що її творить, тобто тіла і душі. Сенс життя людини і є в тому, щоб самостійно, з силою своєї волі, перемогти або старатись перемогти всі спротиви життя. І тільки в такому випадку людина залишається людиною (особистістю).

Педагогічна спадщина минулого представлена працями педагогів-класиків, монографіями та статтями видатних учених, педагогів-новаторів. Наприклад, безцінними для педагогічної теорії та практики, формування особистості та виховання є праці Я. А. Коменського, К. Д. Ушинського, А. С. Макаренка, В. О. Сухомлинського, О.В.Духнович, Т.Г. Лубенеця та інших. Але особливості формування особистості у світлі християнської педагогіки мало вивчалися. Дана тема є мало опрацьованою в сьогоденні. Нам відомі роботи зарубіжних вчених: англійського філософа і педагога Дж. Локка, помітне місце займає швейцарський педагог Й.-Г.Песталоцці, видатні представники американської педагогіки – Дж.Дьюї, У.Торндайк. Серед сучасних українських вчених дане питання піднімали у своїх працях Ю.Дзерович, О.Огірко, В.Войно-Ясенецький (єпископ Лука) та інші. Дану проблему неодноразово порушував у своїх працях Папа Іван-Павло II.

Відповідно мета магістерської роботи — об'єктивне вивчення і висвітлення проблеми особистості у християнській педагогіці.

Об'єктом дослідження стала людина як творіння Боже.

Предметом дослідження є поняття «особистість» в педагогіці та християнський погляд.

Відповідно до мети, ми ставили такі завдання магістерської роботи:

по-перше, детальніше дослідити проблему особистості в педагогічній науці та теології;

по-друге, розглянути процес розвитку та формування особистості у педагогіці;

по- третє, дослідити процес формування особистості через вікові стадії розвитку особистості та вплив християнських цінностей на неї;

по-четверте, подати думки християнських вчених про виховання дітей;

по-п'яте, виконання практичної частини у вигляді розробки конспекту- уроку.

Магістерська робота має обсяг 70 сторінок. Складається із вступу, двох розділів, практичної частини, висновків, додатків, списку використаних джерел і літератури.

У вступі розкрито актуальність обраної теми, подано ступінь її дослідженості, визначено мету, завдання, предмет і об'єкт дослідження.

Перший розділ є присвячений вивченню поняття особистості у педагогіці.

У другому розділі розглянуто християнський погляд на людську особистість, її ідеали та закріплений конспектом уроку.

У висновках підводяться підсумки дослідження.